

DE SCHUDZEEF

DORPSKRANT VOOR ZOUTKAMP

nummer 6, juli 2003

Deze maand in De Schudzeef o.a.:

- **NIEUWS VAN HET WANDELFRONT**
- **HISTORIE**

Agenda

5 t/m 8 augustus	Kinderspelweek
za. 30 augustus	BB-toernooi (SV Zeester)
za. 6 september	“Dag van de Garnaal” op Lauwersoog
za. 11 t/m vrij 17 oktober	Lichtweek Zoutkamp. Thema: Sprookjes.

Exposities in het Visserijmuseum:

8 juni t/m 15 aug.	Expositie schilderijen Trijn Zwerver . Thema: waterland.
16 aug. t/m 31 okt.	Expositie schilderijen Theun Visser .

Oud papier

In de maand juni is er 7040 kilo oud papier opgehaald. Bedankt!

Colofon

Redactie

Eppo Lukkien	tel. 401425	Voorzitter
Elise Nienhuis	tel. 402527	Secretaris
Willy Bakker-Tadema	tel. 407075	Redactie
Sjoerd Moes	tel. 402257	Redactie
Hink Horneman	tel. 433333	Redactie
Erna Knol	tel. 401447	Redactie

Kopieerwerk

Het kopieerwerk voor De Schudzeef wordt verzorgd door Nelly Bolt, Enne Tammens en Johan Kamstra.

Eerstvolgende verschijningsdatum

De eerstvolgende Schudzeef verschijnt op 20 september.
Kopij voor dit nummer inleveren vóór 10 september.

Kopij

Kopij voor De Schudzeef dient uiterlijk 10 dagen voor de verschijningsdatum te worden ingeleverd, bij voorkeur per mail of op diskette.

E-mail adres: **schudzeef@planet.nl**

Inleveradres kopij: Elise Nienhuis, Churchillweg 77, Zoutkamp
Eppo Lukkien, Kerkpad 2, Zoutkamp
Sjoerd Moes, Dorpsstraat 10, Zoutkamp

Bankrelatie

Rekeningnummer 33.52.13.170, Rabobank Noord-West Groningen.

Nieuws van het wandelfront

Lauwersmeermars – 65 km

Woensdag, een dag voor de Lauwersmeermars, was een zeer warme dag. De moed zakte ons al helemaal in onze schoenen, want we hadden bijna niet geoefend. Donderdag 8 juni zijn we toch om 5.00 uur gestart. We hadden onze eerste rustpauze om 7.40 uur. Na een pauze van ongeveer 15 minuten zijn we doorgelopen, samen met Bauke Visser. Zo zijn wij de hele dag met elkaar opgelopen, totdat we om 16.20 uur in Zoutkamp waren, waar wij in de Beatrixstraat zeer goed onthaald zijn. Dat hebben wij erg gewaardeerd. Tineke en Siena hadden dit echt nodig om door te gaan. Na een lange stop in Zoutkamp en massage, zijn Tineke en Siena strompelend verder gegaan. Anja en Bauke liepen nog goed en zijn vooruitgelopen. Bij Elema heb ik (Anja) Bauke achtergelaten om in mijn eigen tempo door te lopen. Ik was bij de finish om 18.25 uur. Tineke en Siena op de valreep om 19.00 uur (dit was de eindtijd). We hebben het gelukkig gehaald ondanks onze slechte voorbereiding.

Nijmeegse Vierdaagse – 4 x 30 km

Na niet mer te hebben geoefend zijn we op 14 juli vertrokken naar Nijmegen voor de wandelvierdaagse. Bea onze trouwe fan hebben wij gemist, maar die was op weg naar Zweden. We kwamen 's middags aan bij onze vakantiebungalow. Het was behoorlijk warm. Na maandag een gezellige dag in Nijmegen te zijn geweest, zijn de dinsdagochtend om 7.45 uur gestart. Het was die dag 29 graden. We hebben een zware dag gehad en ik (Anja) moest weer eigenwijs zijn: ik nam onderweg te weinig drinken en dan krijg je problemen. De ambulance is die dag 18 keer uitgerukt en er waren 827 uitvallers.

Woensdag was het op het heetst van de dag 35 graden! De mensen die 40 en 50 km liepen, mochten 10 km korter lopen en eerder starten. Onze route en starttijd bleef ongewijzigd: 32,4 km. Ik was nu wel verstandig en heb wel 5 liter water gedronken en onderweg vaak onder de douche gestaan. De mensen aan de kant hielden de wandelaars goed voorzien van water. Toch waren we blij dat we 's middags terug waren. Het aantal uitvallers was woensdag 1806.

Donderdag stond de 7 heuvelenroute op het programma, dat betekent hevel op en hevel af. Nou dan voel je wel dat je spieren hebt! Gelukkig was de temperatuur van 35 naar 22 graden gezakt: de ideale temperatuur om te lopen. We hoefden vandaag maar 29,7 km. Na een paar gezellige stops onderweg, waren we om ongeveer 15.30 uur terug. Moe, maar voldaan. Er vielen die dag 1066 lopers uit.

Vrijdag was jammer genoeg alweer de laatste dag. Zoals gewoonlijk ging onze wekker om 5.30 uur af. Na een heerlijk ontbijt, uitgezonderd Anja, die genoeg heeft aan koffie en een sigaretje, zaten we om 7.06 uur alweer in de trein van Wygen naar Nijmegen. Het weer was goed voor blaren en stijve spieren: 27 graden. Wij waren om ongeveer 13.00 uur nog maar 6 km voor de finish, toen wij een lange tijd hebben gezeten, en naar wandelaars hebben gekeken. Om 14.30 uur zijn hebben wij ons weer onder de wandelaars begeven om verder te lopen. Wij waren door alle feestgedruis 's middags om 16.00 uur bij de finish waar we onze welverdiende beloning in ontvangst mochten nemen. Op deze laatste dag zijn er 408 mensen uitgevallen.

Het totaal aantal uitvallers was 4106.

Zo is onze week omgevlogen!

PS Nog even dit:

Te Koop

3 paar wandelschoenen

goed ingelopen, met ervaring

Tineke, Siena en Anja

Billeke Beer tocht

Zoutkamp juli 2003. Zaterdag 28 juni was er weer een Billeke Beer tocht van uit Zuurdijk, een tocht waar altijd zo'n 50 tot 60 deelnemers van de partij zijn. Van Zoutkamp was er dit jaar maar een kleine vertegenwoordiging: 3 personen, te weten Bauke Visser voor de 50 kilometer en Willy Visser met Lizette de Vries voor de 25 km. Het was mooi weer om te lopen, heel wat beter dan 2002. Deze dag werden we regelmatig gepasseerd door de vereniging met oude tractoren vanuit boerderij Welgelegen Leens. Al wandelend kom je er toch steeds weer achter dat we in een prachtig stukje van Nederland wonen.

Van 21 juli tot 26 juli gaan wij de strandzesdagse lopen van Hoek van Holland naar Den Helder en 13 september is er een mooie wandeltocht in Lutjegast. Hier is nog ruimte voor deelname. Van uit de Margrietstraat 8 proberen we jullie op de hoogte te houden.

Groeten van Bauke en Willy Visser

Nieuws van de Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp

De Licht-Feestweek is op verzoek van de vergadering verplaatst naar de herfstvakantie. Het is nu van 11 t/m 17 oktober 2003. Het thema is: sprookjes.

Onze eerste ideeën voor deze week zijn:

- Puzzeltocht
- Vossenjacht
- ?????????

De contactpersonen zijn:

De Schuit (1):	Fam. J. Blom
De Schuit (2):	Linda Toxepeus
Dorpsstraat:	A. v/d Veen/P. de Noord
De Snik:	Jeike de Vries/Dineke v/d Leest
Churchillweg+	
Doornbosweg+	
Verbindingsweg:	Tienie Abbas/Siena Sloot/Aagje v/d Veen
Bernhardstraat+	
Julianastraat:	Stieneke v/d Veen
Visserstraat+	
Kerkstraat:	Jan W. Zwart/Grietje Mollema
Marnestraat+	
Grachtstraat+	
Werfstraat+	
Wilhelminastraat+	
Siccamastraat:	Suzan Toxepeus
De Schans+	
Vishalstraat:	????????????
Stationstraat+	
Panserweg:	????????????
Beatrixstraat+	
Margrietstraat:	Buurtvereniging Toercamp
Reitdiepkade+	
Havenstraat+	
Spuistraat+	
Kerkpad+	
Lauwerstraat+	
Sluisweg+	
Dorpsplein:	Buurtvereniging De Batterij

Bij deze willen wij ook graag even vermelden dat het ZAC bestuur er mee ophoudt. Bestuur Dorpsbelangen neemt de taken weer op zich. Iedereen die zich geroepen voelt om het ZAC weer nieuw leven in te blazen kan zich melden. Graag!!!

**Secretariaat Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp, Beatrixstraat 33, Zoutkamp.
Tel.: 402686. E-mail: info@dorpsbelangenzk.nl**

De Zoutkamper visserij tussen 1920 en 1930

De haven van Zoutkamp heeft door de jaren heen perioden gekend van grote bloei, maar ook van grote economische neergang. Tussen 1918 en 1930 had de haven een bloeiperiode. De eerste stoomtrawlers verschenen in 1920 in Zoutkamp. Het waren de ZK 35 Noordzee van de Zoutkamper Stoomtrawler Mij. directeur G. Beereboom en de Stormmelk. Deze laatste was een in 1916 door sleep- en bergingsbedrijf G. Doeksen & Zn te Terschelling aangekochte Rijnsleepboot die tot kustsleper was verbouwd. Met galgen in de stuurboordszij en een trawlwinch achter de beting liet Doeksen dit schip, als trawler vanuit Zoutkamp opereren.

Met deze trawlers kon worden gevist op de Noordzee. Deze schepen hadden een bemanning van ongeveer zeven personen. Er werd gevist op schol, tong, kabeljauw enz. De eerste paar jaren vielen de opbrengsten nog wat tegen, maar tussen 1923 en 1930 werden in totaal 15 stuks aan trawlers en motorloggers in de vaart gebracht.

Veel trawlers waren omgebouwde sleepboten. Omdat Zoutkamp dicht bij rijke visgronden lag, brachten ook vissers uit Urk, Terschelling enz. hun vangst daar aan land.

De trawlers zagen doorgaans kans om de andere dag hun vangst in Zoutkamp aan land te brengen.

Omdat in 1922 de spoorlijn Zoutkamp-Winsum in gebruik werd gesteld, werd de economische bedrijvigheid nog groter. Hierdoor konden de vangsten op een vlotte wijze worden vervoerd naar de consument. Vis uit Zoutkamp werd een veel gevraagd artikel, omdat het een zekere faam had vanwege de kwaliteit. In Rotterdam reden in die tijd viskarren rond met het opschrift "Zoutkamper Schol". Via de spoorlijn werden niet alleen de vis en visproducten afgevoerd. In 1928 werd geschat dat hierlangs 3500 ton kolen werden aangevoerd voor het stoken van de stoomketels van de trawlers. Voor de visserij in de Lauwerszee en de Waddenzee stonden ongeveer 60 vissersschepen geregistreerd in Zoutkamp. Zij visten vooral op haring, sprot, garnalen enz. Het waren meestal open boten met een bemanning van 1 à 2 personen. Deze schepen werden in die tijd ook wat moderner, omdat ze werden uitgerust met een motor, daardoor konden ze op een intensievere wijze vissen.

In 1928 brachten de Noordzee-vissers in totaal 4.342.175 kg vis aan land; de opbrengst hiervan was f. 335.390,-. De vissers op de Lauwerszee en de Waddenzee brachten toen 2.138.147 kg aan land en dit bracht f. 63.123,- op.

Veel visverwerkende bedrijven ondergingen een uitbreiding of er kwamen nieuwe bij. Dit waren o.a. zouterijen van garnalen en sprot. Coöperatieve Visscherijvereniging "De Lauwerszee", Gerrit Beereboom, E.J. Brands en gebroeders M.H. en J. Scherpenhuizen. Johannes Pape en Johannes Smit namen visrokerijen in gebruik.

Doordat puf (dit is ondermaatse vis en vis zonder handelswaarde) kon worden verwerkt tot vismeel vestigden zich nog een aantal vis- en garnalendrogerijen te weten: fa. Toxopeus en Meijer, F. koopman, Wolter de Groot, Koert Sterkenburg, Pieter Visser, J. Oostindiën en U.J. Beumee.

Het is te begrijpen dat de Reitdiephaven de grote bedrijvigheid niet meer aan kon. Zoutkamp had toen ongeveer 1100 inwoners en de gehele bevolking was op de een of andere wijze aangewezen op de visserij. De vissers gingen uitwijken naar andere havens. Oostmahorn wilde graag een graantje meepikken van de welvaart en ging uitbreidingsplannen voor de haven maken. Zoutkamp kon hierbij niet achterblijven en tussen 1928 en 1930 ontstond hierdoor een ware concurrentieslag tussen de twee dorpen. Uiteindelijk werd er voor gekozen om de capaciteit van de haven van Zoutkamp uit te breiden.

In de zomer van 1929 kwamen er in de noordelijke pers berichten naar buiten over plannen om de havens van Zoutkamp ingrijpend te verbeteren en uit te breiden.

De los en laadplaatsen aan de haven waren totaal onvoldoende schreef de pers, twee zijn eigenlijk maar geschikt voor alle trawlers. De havendam is in verzakking en is bovendien veel te smal. De verbinding met het spoor is hoogst gebrekkig.

Waarom plotseling deze kritiek? De haven was inderdaad in vervallen toestand maar voor de uitgebreide doch ongeregelde thuisvloot was hij altijd toereikend geweest. De uitbreidingsplannen zouden op de provinciale kwelder achter de binnenhaven in het Reitdiep komen. De bestaande toegangsweg werd doorgetrokken en er zou aan de noordoostzijde een nieuwe beschoeiing worden gemaakt die een lengte had van 400 meter. Het ging om een terrein van 5 ha. Dit terrein moest worden opgehoogd. Achter de beschoeiing kwam een klinkerstraat van 5 meter breedte met erachter een opslagterrein.

Daarachter was ruimte voor een vijftal bedrijventerreinen van elk ongeveer 25 are. Tussen deze terreintjes lagen smalle straten. Achter dit geheel lag nog een straat van 3 meter breedte. Doordat een en ander binnendijs lag hoefden geen nieuwe sluizen worden aangelegd en was het al beveiligd door de grote zeesluizen.

Het Reitdiep moest ter plaatse wel worden uitgediept zodat de grote trawlers van die tijd in de haven konden aanleggen. Langs de nieuwe beschoeiing konden in de lengte 14 trawlers liggen. De schepen lagen als regel schuin op de beschoeiing zodat er tegelijkertijd ruimte was voor 30 trawlers. In de bestaande situatie was er maar ruimte voor 3 trawlers. De bestaande havendam liet men ook in stand zodat daar ruimte was voor de kleine garnalenscheepjes. De kosten bedroegen ongeveer f 30.000,-. Hiervan kwam f 10.000,- voor rekening van de gemeente. De rest betaalde de provincie en deze nam ook de exploitatie van de haven, de visafslag en de hiermee verband houdende risico's over.

Volgens het verslag van den toestand in de Provincie Groningen over het jaar 1928 aan de Staten der Provincie, bestond het werk uit het vergroten van de havengelegenheid voor vischervaartuigen, het in aansluiting met de kade langs de Noord-oostzijde van de binnenhaven maken van een 400 meter langen tot 2 meter boven het water reikenden voor trawlers bestemden kademuur van gewapend en verankerd metselwerk op houten fondering en van een 100 meter lange lage oeverbekleding voor garnalenvisschers en het verdiepen van een daarvóór gelegen deel van het Reitdiep. De aannemingssom was f 144.830,-. Omstreeks 1930 trad een economische crisis in en de bedrijvigheid liep daardoor weer sterk terug. Op het bedrijventerrein verschenen alleen de z.g. hallen, hierin was de visafslag ondergebracht.

Aan de Groninger kant van de Lauwerszee bestond weliswaar een levendige visserij, maar deze werd bedreven met kleine roei en zeilscheepjes in de prielen op het Wad.

De opbrengst was over het algemeen zo gering dat de vissersman ook aan de wal moest werken om het hoofd boven water te kunnen houden. De stad Groningen was voor de aanvoer van vis aangewezen op markten buiten de provincie. Verse vis was na de afsluiting van het Reitdiep in 1877 een schaars artikel geworden. Voor die tijd plachten de kustvissers hun vangst via deze getijden-rivier in de stad te brengen.

In 1895 werden er initiatieven genomen om in deze situatie verbetering te brengen. Gemeente verslagen uit die tijd maken melding van de oprichting van de Zoutkamper Zeevisserij Maaatschappij. Er werden aandelen tot f100,- uitgegeven tot een totaal bedrag van f80 000,-. Men pakte het blijkbaar grootscheeps aan. In 1896 bracht de jonge maatschappij twee schepen in de vaart. Een voor de schrobnetvisserij en een voor de haringvisserij. Thuishaven en plaats van aanvoer werd Zoutkamp en ook de bemanning werd zoveel mogelijk uit die plaats aangetrokken. De onderneming werd geen succes. Het Friese gat, het smalle vaarwater tussen Ameland en Schiermonnikoog, bleek een ernstige belemmering te vormen voor een regelmatige aanvoer in Zoutkamp. Al vrij spoedig besloot de rederij de beide schepen vanuit IJmuiden te laten varen. Het bleek echter dat niet alleen het moeilijk bevaarbare zeegat het succes van de onderneming in de weg stond. De Zoutkamper vissers voelden zich blijkens de verslagen niet erg thuis op de Noordzee. In 1897 moest dan ook geconcludeerd worden, dat het plan om Groningen van verse vis te voorzien en de visserij in Zoutkamp te stimuleren, mislukt was. In de daarop volgende jaren voeren beide schepen vanuit IJmuiden met een Hollandse bemanning. Na 1900 verdwijnt de Zoutkamper Zeevisserij Mij. uit de Groninger verslagen. Het idee om vanuit Groningen de zeevisserij te bedrijven verdween echter niet. De eerste wereldoorlog bracht een nieuw begrip in de Nederlandse visserij. Dat was de sleepboottrawler. De trawlervisserij die in die jaren vrijwel uitsluitend vanuit IJmuiden werd bedreven met stoomschepen, was als gevolg van de brandstofschaarste en grote verliezen op zee aan schepen en mensen, stilgelegd. Zeilloggers en kleine kustvissers voeren nog wel uit. De verdiensten van dit uiterst riskante werk stegen, zoals de risico's dat ook deden. Hierdoor aangetrokken, brachten ondernemende lieden, meestal van buiten het visserijbedrijf, omgebouwde sleepboten als kusttrawler in de vaart. In 1919 stonden er 69 van dergelijke schepen ingeschreven. Er werd grof verdiend met deze nauwelijks zeewaardige bootjes. Toen de geregelde trawlervloot weer in de vaart kwam, waren de verliezen van diegenen die hun schip niet op tijd verkocht hadden, navenant.

In het noorden van ons land voeren gedurende de oorlogsjaren slechts twee sleepboottrawlers, namelijk, de DZ 14 Rottum en de DZ 16 Neutraal. Deze laatste was alleen in 1917 als vissersschip actief. Het is, met deze voorgeschiedenis in gedachten, zeer merkwaardig dat het tamelijk

onbetekenende vissersdorp Zoutkamp, als enige plaats in Nederland, in de twintiger en dertiger jaren, een sleepboot-trawlervloot bezat, terwijl deze schepen in de rest van de thuishavens in de jaren 1920-1925 in snel tempo verdwenen.

De samenstelling van de Zoutkamper vloot was na het mislukken van het Noordzee-experiment in 1896 nauwelijks veranderd. Hij bestond in de twintiger jaren uit een bonte mengeling van opgeboorde sloepjes, voormalige barkassen, zeiljachtjes en grotere botters en aken, die als oude schepen uit andere plaatsen waren aangekocht. De in 1877 aangelegde havens waren groot genoeg voor deze vloot. De visafslag vond plaats in de open lucht aan de binnenhaven. In de eerste helft van de twintiger jaren bleef de Zoutkamper trawlervisserij tot deze twee schepen beperkt. Vanuit Delfzijl bleef de DZ14 Rottum tot 1923 in de vaart. Daarna verhuisde de NV Stoomvisserij Delfzijl, dir. J. Top uit Groningen, naar Zoutkamp. De Rottum kwam als ZK 28 in de vaart. Rond 1931 was het met deze onderneming afgelopen. Waarschijnlijk werd de Rottum weer als sleepboot ingericht.

Een blik in de visserij vlootleisten van die tijd leert ons veel. Tot 1928 hadden slechts vier stoomtrawlers regelmatig vanuit Zoutkamp gevist. Dit waren de voormalige binnensleepboten ZK 26 IJsbrand Pieter, ZK 28 Rottum, ZK 35 Noordzee en TS 31 Stortemelk. Na 1925 kwam hier de TS 30 Texel van de schelpenzuigonderneming Fa. Dros uit Texel, bij. Er was èèn ondernemer die de Noordzeevisserij in Zoutkamp wilde gaan uitbreiden. Dit Johannes Scherpenhuizen die in 1924 de ZK 26 in de vaart bracht. In 1927 kocht hij in Vlaardingen van de bekende loggerhandelaar Samuel Frenkel twee zeilloggers met hulpmotor. Dit waren de voormalige MA 37 Goede Verwachting en MA 36 Minister Kuyper die in 1929 als resp. ZK 52 Minister Colijn en ZK 43 Minister Kuyper in de vaart kwamen. Scherpenhuizen had echter nog veel meer schepen aangekocht. Onder de naam Zoutkamper Stoomvisserij mij. dir. Joh. Scherpenhuizen & Zn. liet hij in 1929 acht schepen in het visserijregister inschrijven. Behalve de twee genoemde loggers waren dit de ZK 6 Hoop op Zegen, de voormalige Duitse IJslandtrawler BX 79 Oldenburg, in 1927 gekocht in Bremerhaven: ZK 26 IJsbrand Pieter, een omgebouwde binnensleepboot: ZK 27 Alida, een als trawler uitgeruste houten Engelse stoomdrifter: ZK 50 Marie, een voormalige sleepboot: ZK 65 Vier gebroeders, een opgeboeide sleepboot: ZK 68 Johannes, gebouwd in 1902 te North Shields als stalen stoomdrifter Helgoland en in 1928 door Scherpenhuizen aangekocht uit IJmuiden. Het schoorsteenmerk van Scherpenhuizen, twee smalle witte banden, overheerste de Zoutkamper haven. Slechts twee schepen van NV Visserij Mij. Zoutkamp, v/h rederij Platessa, dir. J.H. Mulder te weten de ZK 32 Zeemeeuw- een voormalig rechercheschip van Nieuwediep- en de omgebouwde rijnsleepboot ZK 35 Noordzee, maakten in 1929 de Zoutkamper Noordzeevloot compleet. Het is begrijpelijk dat de haven door deze enorme vlootuitbreiding vrij plotseling te klein en verouderd was geworden. Schepen met de grootte van b.v. de ZK 6 hadden Zoutkamp nog nooit tot thuishaven gehad.

Het gemeentebestuur was optimistisch. Het zag Zoutkamp door de ontwikkelingen in de visserij in de vaart der volkeren opgestoten. De Zoutkamper trawlervisserij bleek echter een tijdelijke zaak te zijn. In het topjaar 1930 voeren er tien stoomtrawlers onder Zoutkamps nummer. Behalve de reeds genoemde schepen werden dit jaar de ZK 28 Rottum en ZK 85 Oostzee (J.H. Mulder) in de vaart gebracht. Het jaar daarop was de vloot al uitgedund tot zes trawlers en één logger.

Mulder en Scherpenhuizen bleven in de dertiger jaren de visserij in Zoutkamp beheersen. In 1931 werd een nieuwe NV opgericht. Dit was NV Visserij Mij. Marie, die onder de directie van A. Scherpenhuizen Joh. Zn. Het bedrijf van vader Scherpenhuizen overnam. In 1934 werd de logger ZK 52 verkocht naar Katwijk. De ZK 36 was reeds drie jaar eerder afgestoten. De in 1903 gebouwde ZK 52 zou nog een lang leven tegemoed gaan. Als resp. KW 52, IJM 53, IJM 30 en KW 130 nam zij tot 1972 aan de Noordzeevisserij deel. Sinds die tijd vaart zij als TX 27 in de sportvisserij. De trawlervloot bleef vissen vanuit Zoutkamp maar erg florisant stonden de zaken er niet voor. Dikwijls lagen de schepen opgelegd en foto's uit die tijd getuigen van een slechte staat van onderhoud. In 1934 en 1935 stonden er zeven schepen ingeschreven. Een jaar later acht. Maar vanaf 1936 waren het er nog slechts twee of drie. De ZK 85 Albatros was een betrekkelijk nieuwe eend in de bijt. Het was een forse Rijnsleper die onder schipper J. Buitjes vanaf 1935 deel uitmaakte van de Zoutkamper Visserij Onderneming (J.H. Mulder).

In 1940 werden drie overgebleven trawlers opgelegd. De Albatros werd een jaar later weer als sleepboot naar Rotterdam verkocht. Ook de ZK 50 werd verkocht. De ZK 68 Johannes werd opgelegd in Groningen. In 1944 viste het schip enige tijd vanuit Delfzijl en na de oorlog was het de bedoeling om de voormalige drifter weer in de vaart te brengen. Geruime tijd lag zij aan de kade in

Zoutkamp. Onder het bewind van het toenmalige militair gezag maakte zij inderdaad nog enige reizen ter visserij maar al spoedig werd het schip verkocht. De Johannes onderging een zeer merkwaardige verbouwing. De stoommachine werd vervangen door een te zwakke hoofdmotor en om het tekort aan kracht te compenseren werd op het dek een motor met zijschroef geplaatst. In deze staat zou het schip naar Zuid- Amerika moeten. De trawler met de lamme arm vertrok inderdaad maar werd door de douane te Oostmahorn reeds aan de ketting gelegd. De verdere levensloop van deze laatste vertegenwoordiger van de Zoutkamper trawlervloot is geheel duister. Eventuele inlichtingen hierover zijn welkom op de redactie van de Schudzeef.

Bronnen: Uit de archieven van de Marne door Jannes Ruschen.

Van de Waterkant gezien door Frits Loomeijer.

Groninger Archieven.

Jeugdsoos in oprichting « 't Visnet' »

is weer geopend!! Een hangplek voor de jongeren

geopend van 13.00 tot 17.00 uur (vakantietijd)

18.30 tot 22.00 uur

Het is geen cafe maar een soort huiskamer. De proefperiode duurt tot ong. half september. Geen alcohol, wel een frisje of candybar. Er komt wel een rekening voor Elektra dat betaald moet worden. Er mag niet te veel lawaai zijn voor de buurt. Geen rommel gemaakt worden en geen brommers. Er wordt film gekeken, darten, kaartjes, spelletjes gedaan en lol gemaakt, muziek gedraaid en kletsen!

Er is al heel wat heengebracht o.a. magnetron, draaitafel. Bedankt voor jullie giften!!

Heb je ideeën schrijf ze op en doe ze in de ideeënbus, klachten ook, schriftelijk dan worden ze in vergadering besproken en krijg je altijd antwoordt. Vooral is het leuk en gezellig samenzijn als doel. Dus kom langs, we hebben al 35 jeugdcomers!! Gaat alles zonder klachten volgens afspraak dan gaat het bestuur weer aan de tafel met de gemeente.

Coordinator Freya Noest, voorzitter: Diana Anema, secretaris Fiona Tebbenhoff, contactpersoon gemeente Reinder Roorda, Financien: Corina Rienks verder Frank, Fernando en Isabel

“Het leven gaat voort” door Dani Cassa

Een aantal jaren terug werden wij gebeld door onze, toen voormalige en tegenwoordig huidige, dorpsgenoot Dani Cassa.

Hij was na zijn werkzame leven begonnen met het schrijven van herinneringen aan zijn jeugd in Zoutkamp. Deze memoires wilde hij ons graag ter hand stellen, zodat wij ze konden publiceren in "De Schudzeef". Aldus geschiedde. De heer Cassa zond ons 18 delen jeugdherinneringen en een 20 delige feuilleton genaamd "Het leven gaat voort". Van beide series hebben wij een aantal delen gepubliceerd, de laatste in januari 2003. Door het steeds grote aanbod van copy in de laatste maanden zijn de overigens prachtige verhalen steeds blijven liggen.

Met onze excuses voor de onderbreking en wellicht de ontstane verwarring door het plaatsen van twee verschillende en beide niet complete series gaan wij met ingang van dit nummer van "De Schudzeef" verder met de feuilleton "Het leven gaat voort".